

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Glande leganda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96158)

edicto requirunt minores p. bationes. nā non requirunt probatio de domino. Vide gl. in ver. veto. que incipit. primus et secundus. Et quidā habet q. rei v. dicationis durat vsq. ad trienniu. Alij habet vsq. ad trienniu. et tūc expone. id est vsq. ad trienniu. Sed si habet trienniu. expone. id est vsq. ad tres annos. nam postea non possit agi. cu. fructus q. sunt res mobiles. trib. annis vsu capere rentur. Vel verius loquitur gl. de triennio quo durat infamia rei v. dicationis. quasi dicat. infamia huius edicti finit trib. dieb.?

3 instantia rei v. dicationis durat tribus annis. Et ultimo retenta ista lect. quero. que erit practica huius edicti. Resp. quando si ut ctas mei cadunt in tuus fundum. licite vado ad eos colligendos. et tu me p. biles. tunc recurro ad istud edictum. q. index in tribus diebus debet expedire. Veniamus ad scdm lect. et legit ista lex scdm modo. q. hic non loquatur de triennio quo durat instantia. sed de tpe. quo liceat ire ad colligendos fructus. quasi dicat. possum contra te proponere interdictum. ne mihi vim facias. quominus de tertia in tertiam die vadam ad fundum tuum ad colligendum fructus cadentes. que lectio placet. Puto tamē. q. si essent fructus tales. q. corrumperetur vna die. possum agere. quod mihi licet qualibet die ire ad fructus colligendos.

ADDITIONES.

- a Alex. C. Uno modo. facit quod no. Bart. et quod dixi in l. si a quo. ut in pos. leg. et quod no. Bar. in l. q. de re iudica.
- b Debet expediri. Et ideo tūc potest procedi tempore feriato. c. si. et ibi no. de re iud. et de tempo. app. Et istud dictū sequitur etia. Ro. in l. si vero. §. de viro. §. sol. ma. in l. fal. qd autem si statum dicit bannitum non posse admitti ad officium. et tamen quidam bannitus fuit electus. et voluit administrare dicens se non rite bannitum. alius dicit euz rite bannitum. habeo in libro Guli. de Sena. in q. incip. statutum est. q. bannitus non possit. et. qui dicit. interdicam ei ad ministraciones. donec sententia terminetur. vt. C. de susp. tu. leum. que. et iust. de susp. tu. §. si quis autem. et facit quod no. Bald. in l. si vt proponis. C. quando p. no. non est necesse. et Spec. in tit. de cens. §. i. ver. si. pone. quidam fuit electus. et. C. Adde dum Barto. in fi. dicit. q. si corrumperetur vna die. et q. id etiam si fructus duraret ultra tres dies. q. vsq. ad tēps. corruptionis duraret interdictum. fm. Jo. And. in addi. ad Spec. in tit. de iudi. §. p. iudica. in fine.

De libero homine exhibendo.

Tit. xxviii.

LEX I.

It pretor. Not. q. species scrunitis est. non posse de loco recedere. vt. hic. et l. Titia. §. §. de condi. et demonst. et facit ad questiones ibi notatas.

LEX II.

Quod et lex. Not. q. species scrunitis est. non posse de loco recedere. vt. hic. et l. Titia. §. §. de condi. et demonst. et facit ad questiones ibi notatas.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Quod et lex. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

Si quis volētem. Not. ar. pro detinet scriptorem in domo ne inde possit exire. L. et ne non facit dolo malo. et si scriptor vult sed si contradiceret. tunc dolo malo faceret. Et ex secundo responso not. arg. contra eos. qui subducunt puellas. et pueros. et retinent eos. et faciunt eos dicere. q. volutarie stant. et hoc facit C. de rap. vir. §. l. §. penas. ibi. siue volentibus. et. et quod no. per. Dy. in c. scienti. de reg. iur. lib. vi.

aureorum. vel erit arbitrio boni viri. vel quantum iuratur in litem. Istud intelligo. quando quis intendit interdictum. et pretendit aliquid suum proprium interesse. alias non video qualiter litis estimatio possit prefari.

ADDITIONES.

- a Alex. C. Gratificationi. et quando sit locus gratificationi. vide Bald. in l. si quis ad declinandam. C. de epi. et cle. adde. Bald. in l. si. C. de ma. test. et si primogenitus debet succedere. et ignoratur quis fuerit primogenitus. pater potest eligere. §. Bald. in l. in quibus. C. de secund. nupt. et istis adde. Imo. in l. si Titius. in l. de ver. ob. et casum quem ponit Bart. in l. in fi. de custod. reo. quod facit ad q. de qua per Bald. in c. §. pe. qui feud. da. pos. vi delict. si actum sit. q. deficientibus masculis. secundum vadat ad vnam feminam. et plures sint femine. an dominus possit gratificari. et vide Bald. in l. si quis seruum. §. si inter. de le. §. et quod no. glo. et Bar. in l. §. s. l. s. ne quid in loc. pub. de vno. planstrio.

Hoc interdictum et in absentē.

- a Istum §. alle. Gul. ad de Lu. et in interdictis potest ventri ad diffinitivam sententiam lit. non contesta. quod ego plene examinaui in l. naturaliter. §. nihil commune. §. de acquirenda possessione.

ADDITIONES.

- a Alex. C. Alle. Gul. An ex isto interdicto perveniri possit ad diffinitivam sententiam absq. li. conte. adde. Bald. in l. §. C. de lit. conte. LEX III.

Si quis liberus. §. credito

ri. Istud est bonus casus. et menti tenendus. dicam tit. §. l. §. in fin. cum l. sequenti.

De liberis exhibendis.

Tit. xxix.

LEX I.

- 1 Quicunque habet aliquid ius reale in personam. propter qd competat actio in rem. potest intentare interdictum de illa persona exhibenda. seu deducenda.

2 Dominus agit de adscriptio exhibendo. et de vasallo. Abbas de monacho. tutor de pupillo.

- 3 Creditor in personam debitoris non habet aliquid ius reale. Vir an habeat interdictum de vxore exhibenda. vel de concubina.

Mo magis. No. legem istam q. habet interdictum de vxore exhibenda. vt. hic. et C. l. vlti. Item habemus quoddam interdictum de libero exhibendo. de quo habuistis mentionem §. de interdi. l. §. §. iuris suitēdi. et Ex quo dico ego. q. quicunque habet aliquid ius reale in personam propter quod competat actio in rem. potest intentare interdictum de illa persona exhibenda seu deducenda. ad similitudinem istorum: vnde puto. q. dominus possit agere de adscriptio exhibendo seu deducendo. et dominus de vasallo. item Abbas de monacho. item tutor de pupillo. q. tutor ius habet in personam pupilli. §. de tute. Nec obstat.

- 2 s. titu. §. l. in fin. et q. creditor in persona debitoris. non habet aliquid ius reale. qd afficiat personam tanquam rem: quod apparet. q. liberatur cedendo bonis. §. acit ad predicta quod habet in l. §. per hanc. §. de rei vendicatio. et Quero an habeat interdictum de vxore exhibenda. vel concubina exhibenda: de hoc habes per Immo. extra de restitu. spolia. c. ex parte.

ADDITIONES.

- a Alexan. C. Quoddam interdictum. Et formam libelli vide per Spec. in tit. de conuer. in fi. §. i. ver. porro si filio. et vide Bar. in l. naturaliter. in §. nihil commune. §. de acqui. poss. in fi. Et que hic dicit. Bart. in verb. item tutor. et faciunt ad quest. videlicet quidam detinet debitorem meum. et per hoc non potest satisfaccere mihi. quia de operibus suis potest acquirere. et mihi solvere. nunquid possim repetere ab eo istum meum debitorem. Dicit Innoc. quod non: nisi habeam in eo ius reale. sicut habeo in vasallo et adscriptio. et in omnibus. qui tenentur ad munera. Ita not. Innoc. in cap. dilecti. de appel. vbi videas. et facit l. §. C. de ope. libert. est et aliud remedium. videlicet q. agam actione iniuriarum. vel de dolo. si sciens detinet eum in preiudicium meum. vt §. de dolo. in l. cum quis. secundum Immo. vbi §. Istud etia. constat. quod possim agere isto interdicto. in quo alius preferor propter singulare interesse. licet in popularibus. §. de proci. ita not. refert Bald. in ca. §. §. in generali. de seu. sue. contro. et Bar. dic. in §. hoc autem. in l. seq.

LEX III.

- a **Inde ait.** Supra posuit de liberis exhibendis. nunc dicit de liberis deducendis.

Prima Bar. super ff. nouo.